

Minst 40 miljarder i potten Avlopp nästa, tack!

Vattenbrunnar, energibrunnar och enskilda avlopp – så kan receptet för ett framgångsrikt brunnborrningsföretag se ut. I alla fall om man skall tro Ola Palm från Institutet för jordbruks- och miljöteknik i Uppsala.

– För att hantera avloppsfrågan på rätt sätt, krävs det kunskaper i geologi, hydrogeologi och miljöfrågor knutna därtill. Och det har brunnborrarna. Så inledde Ola sitt föredrag om avloppsproblemet i Sverige.

Tillsynen måste skärpas

Enskilda avlopp är ett sorgligt kapitel ur miljöskyddssynpunkt - uppskattningsvis 40% av dessa anläggningar fungerar dåligt, vilket kan resultera i förorening av marklager och dricksvatten.

– För att ta itu med dessa anläggningar krävs det att tillsynen och kontrollen skärps, vilket är kommunernas ansvar. Tyvärr har man hittills inte agerat alltför

kraftigt – det stora antalet anläggningar och de höga kostnaderna att åtgärda problemen gör att man drar sig för att agera mer resolut, konstaterade Ola.

Flera kommuner har dock uppmärksammat problemet med dåliga avloppsanläggningar och börjat agera. Naturvårdsverket har publicerat råd och rekommendationer för hur enskilda avloppsanläggningar skall fungera. Först när kommunerna införlivar dessa råd i sina anläggningstillstånd som beviljas fastighetsägaren blir dessa råd till ovillkorliga krav.

Enskilt avlopp för högst fem hushåll

– Begreppet enskilda avloppsanläggningar omfattar anläggningar belägna utanför kommunernas eget VA-nät och som försörjer maximalt fem hushåll. Enligt Miljöbalken måste dessa anläggningar bestå av mer än bara en slamavskiljare – avloppsvattnet måste behandlas på något sätt innan man låter det spridas i marken, påpekade Ola.

Självklara kompetenskrav

En förutsättning för en väl fungerande anläggning är att fastighetsägaren har kunskaper om hur den bör skötas. Detta kompetenskrav bör ställas på varje fastighetsägare i samband med beviljande av anläggningstillstånd. Samtidigt bör man informera om hur en bra anläggning skall vara utformad, även om det inte är fastighetsägaren själv som bygger.

Många svårskötta anläggningar

– En bra avloppsanläggning måste uppfylla ett antal grundläggande krav. Den skall hindra dagvatten att komma in i systemet, den skall vara tät, lätt att kontrollera och lätt att underhålla. Och så skall det finnas larm om det finns en samlingstank som behöver tömmas eller behandlingskemikalierna skall fyllas på, förklarade Ola.
– Tyvärr brister många anläggningar på flera av dessa punkter.

Fokusera på funktion

Från att tidigare ha fokuserat på anläggningarnas tekniska utformning har man från myndigheternas sida riktat om uppmärksamheten mot anläggningarnas verkliga funktion.
– Det finns uppenbara fördelar med det synsättet, tyckte Ola.
– Man har inriktat sig på att ta fram gränsvärden för vilka ämnen och hur mycket man får släppa ut från anläggningarna. Det har blivit lättare för de kommunala tillsynsmyndigheterna att differentiera kraven beroende på recipientens känslighet för förorening m m. Inom skyddsvärda områden måste hårdare reningskrav tillämpas.
– Fokuseringen på funktionen har också underlättat för nya reningstekniker att komma in på marknaden, tillade Ola.

Hyra, köpa, nytt, begagnat, service, reparation...

...den form som passar dig passar också oss. Detta är allt du i ditt arbete ställs inför många olika situationer och då är det viktigt att vi tillämpar tillämpliga lösningar som passar dig bäst. Vid du är villig kan du vinn vinn på att du vill en marknadslösning och kundservice i leverans.

SMT
www.smtthyr.se

Genom SMT Hyra & Uppskaffning i Sverige AB
204 7577-0000 SE - FUNKEN 77-000-00
SMT BYGG & BYGG

Genom SMT Hyra & Uppskaffning AB

Atlas Copco

Målen svårådda

Mycket av det arbete som sker inom området grundar sig på EU:s direktiv. Senast år 2009 skall samtliga medlemsländer visa upp handlingsplaner för åtgärder för att nå en viss överenskommen status på avloppsvatten. Kommunerna skall också ha fastställt nivåerna för s.k. låga resp. höga reningskrav och när dessa skall tillämpas.

– Vi kommer inte att kunna nå målen på detta område ens inom 10 år, hävdade Ola.

– Skall vi kunna åtgärda alla undermåliga avloppsanläggningar krävs det att fastighetsägarna investerar miljarder kronor och att kommunerna inför effektiv kontrollverksamhet. Alla vet ju att kostnader vinner man inga politiska poängar på och därför är avloppsfrågan inte intressant för politikerna.

– Klart att folk hellre investerar i en bergvärmeanläggning än i avloppsanläggning. Bergvärmen kan man räkna in i sin plånbok. Chansen att man satsar på avlopp när man varken ser några direkta risker eller vinster är inte stor, konstaterade Ola.

Enskilda anläggningar måste prioriteras

Ola menade att utvecklingen kommer definitivt tvinga oss att ta itu med avloppsproblemen, men det kommer att ske i en långsammare takt än man egentligen önskar sig. Samtidigt inser man att det effektivaste sättet att ta sig an avloppsfrågan är att åtgärda just de enskilda anläggningarna.

– Vi har uppskattningsvis 740 000 -1 000 000 fastigheter med enskilda avlopp. Varje år tillkommer ytterligare 11000 anläggningar. Ungefär 95% av allt avlopp kommer från permanentboende. Vi vet att utsläppen från enskilda anläggningar är nästan dubbelt så höga som från de kommunala reningsverken som använder mycket effektiva reningsmetoder, påpekade Ola.

Miljardmarknad väntar

– Här finns alltså en marknad med 750 000 presumtiva kunder som behöver hjälp med nyinstallation eller underhåll. Och med tanke på att ca 40% av dessa anläggningar är bristfälliga och att en avloppsanläggning kostar ca 100 000 kronor, så är den marknaden värd miljarder! Det behövs bara någon som tar sig an detta på allvar, påpekade Ola.

Ola menade att brunnsborrharna har alla de förutsättningar som krävs att agera på denna marknad. Man är oftast den

första att träffa kunden som skall borra efter vatten eller måste åtgärda en äldre brunn. Borrarna har goda kunskaper om de lokala markförhållandena vilket är nödvändigt för att utforma en avloppsanläggning på ett korrekt sätt. Under borringens gång kan borrarna exakt verifiera jordlagrens beskaffenhet och de hydrogeologiska förhållandena som råder på plats. Och de kan mycket väl fungera som kunskapsförmedlare till kunden vad gäller miljökraven och hjälpa till att välja rätt typ av anläggning. Så det är bara att kavla upp ärmarna!

Henryk Rozenberg

”... utsläppen från enskilda anläggningar är nästan dubbelt så höga som från de kommunala reningsverken ...”